

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 59 0 Ип 033820 21 Рев
Бања Лука, 30.6.2022. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Тање Бундало, као предсједника вијећа, Горјане Попадић и Сенада Тице, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Ф. д.о.о. Б., кога заступа пуномоћник В.Д., адвокат из Б., против туженог К.С. а.д. С., кога заступа пуномоћник С.Г., адвокат из Б., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Вишег привредног суда у Бањој Луци број 59 0 Ип 033820 20 Пж од 18.01.2021. године, на сједници одржаној 30.6.2022. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Окружног привредног суда у Бијељини број 59 0 Ип 033820 19 Пс од 29.6.2020. године тужени је обавезан да тужитељу исплати износ од 339.808,54 КМ са законском затезном каматом почев од 16.10.2017. године до исплате и трошковима поступка у износу од 8.796,20 КМ, док је вишак захтјева за исплату камате одбијен.

Другостепеном пресудом Вишег привредног суда у Бањој Луци број 59 0 Ип 033820 20 Пж од 18.01.2021. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена у досуђујућем дијелу.

Благовремено изјављеном ревизијом тужени побија другостепену пресуду због повреде одредаба парничног поступка, погрешне примјене материјалног права, прекорачења тужбеног захтјева и непотпуно утврђеног чињеничног стања, предлажући да се побијана пресуда преиначи тако да се тужбени захтјев одбије у цијелости или да се иста укине и предмет врати на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Предмет спора је тужбени захтјев тужитеља да му тужени исплати износ од 339.808,54 КМ по основу мјенице серијски број РС ...

Нижестепени судови су утврдили: да се тужени уговором о преузимању испуњења од 13.11.2012. године обавезао испунити обавезу коју је ДОО А.с.С. Б. имао према тужитељу по основу поврата кредита; да је у сврху обезбјеђења ове обавезе тужени издао бјанко мјеницу серијски број РС ... уз мјеничну изјаву којом је тужитељу дао овлаштење да попуни недостајуће елементе мјенице; да је тужитељ попунио

мјеницу у складу са датим овлашћењем; да тужени није доказао да је ДОО А.с.С. Б. вратио тужитељу дуг по основу подигнутог кредита.

На темељу предњих утврђења нижестепени судови налазе да тужени није испунио обавезу коју је преузео потписивањем мјенице и да стога тужитељу припада право да тражи исплату мјеничног дуга у смислу члана 39. Закона о мјеници („Службени гласник Републике Српске“ број 32/01).

Нижестепене одлуке су правилне и законите.

Мјеница је безусловни и апстрактни правни посао који је независан од основног посла којем служи. Начело писмености (формалности) указује да мјеница спада у ред строго формалних правних послова па се терет доказивања да је испуњење мјенице или мјеничног овлашћења извршено противно изричито датом овлашћењу налази на туженом.

Бјанко мјеница је мјеница која у тренутку издавања не садржи све обавезне (битне) састојке, а постаје мјеницом тек када овлаштено лице испуни мјенични садржај. Повјерење, савјесност и поштење су основне претпоставке на којима се заснива издавање и функционисање бјанко мјенице. Ваљано издавање бјанко мјенице претпоставља давање овлашћења примаоцу мјенице од њеног издаваоца да обавезне састојке може накнадно уписати. Дакле, приликом њеног издавања битно је постојање намјере издаваоца да обавезне састојке накнадно попуни ремитент у складу са овлашћењима које му он у том тренутку даје.

Супротно ревизионим наводима, тужитељ је предметну мјеницу попунио у складу са датим овлашћењем, по којем је предметну мјеницу могао попунити у погледу свих елемената који недостају. Не могу се прихватити наводи ревизије да спорна мјеница не представља ваљан основ за наплату предметног мјеничног дуга из разлога што је тужитељ пропустио да исту протестује. Наиме, тужени није оспоравао вјеродостојност мјенице и мјеничне изјаве као и потписа на њима, па самим тим није ни предлагао извођење доказа у том правцу. Протест је јавна исправа у којој надлежни протестни орган (члан 71. Закона о мјеници) потврђује да је лице које је подигло протест предузимало одређене мјенично правне радње и назначава исход тих радњи. Подизање протеста је право, али и дужност протестанта. Међутим, конкретна мјеница садржи клаузулу „без протеста“, што имаоца мјенице ослобађа обавезе предузимања ове радње, слиједом чега се истакнути ревизиони приговор у том правцу указује као неоснован.

Неоснован је и приговор туженог да му је ускраћена могућност да расправља пред судом јер је рочиште за главну расправу одржано у његовој одсутности, а он није био уредно позван на исто.

Достављање судских писмена адвокату као пуномоћнику се врши на начин предвиђен у члану 340. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“ број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП). Када се врши достављање адвокату, није потребна лична достава одн. достава у властите руке. Довољно је да се писмено преда било ком лицу које је запослено у његовој адвокатској канцеларији и таква достава се сматра правилно извршеном.

По предаји писмена адресату, доставницу потписују прималац и достављач (члан 351. ЗПП). Доставница има значај јавне исправе у смислу члана 132. ЗПП, којом лице коме је повјерено достављање потврђује да је достављање извршено. Исто као и код других јавних исправа, важи претпоставка тачности података садржаних у доставници, али се поузданим доказима та претпоставка може оборити. У конкретном случају позив за рочиште за главну расправу, које је било заказано за дан 15.6.2020. године, је уручено пуномоћнику туженог дана 12.5.2020. године у његовој адвокатској канцеларији, а пријем позива је својим потписом потврдила И.К., која је затечена у адвокатској канцеларији С.Г.. Дакле, достављање је извршено на начин прописан у члану 340. ЗПП, па је правилан закључак другостепеног суда да је достављање позива за главну расправу туженом било уредно и да тужени није доказао да лице коме је уручен судски позив није запослено у канцеларији његовог пуномоћника одн. да је позив уручен непознатом лицу.

Ирелевантно је инсистирање ревизије на чињеници да се канцеларија пуномоћника туженог налази у Ул. ... у Б., а да је у заглављу доставнице наведена ранија адреса у Ул. Наиме, све доставнице о уручењу судских писмена туженом у овом спору садрже ранију адресу наведеног пуномоћника, али је неспорно да су сва та писмена истоме уручена на његовој садашњој адреси као и да исти има само једну канцеларију у Б., па грешка у броју нема никакав утицај на уредност предметне доставе.

У сваком случају, тужени није онемогућен да расправља у овој парници, без обзира што је главна расправа одржана у одсутности његовог пуномоћника. Ово из разлога што је једини приговор туженог на припремном рочишту био тај што спорна мјеница није протестована, а једини доказ који је тужени предложио на припремном рочишту је био увид у други спис. Првостепени суд је на главној расправи тај доказ провео. Стога нису тачне тврдње ревизије да је туженом онемогућено да доказује да мјеница није правилно попуњена јер на припремном рочишту он такав приговор није ни ставио нити је на ту околност предложио извођење доказа.

Имајући у виду све напријед изнесено, не постоје разлози због којих је ревизија изјављена па је исту ваљало одбити на основу одредбе члана 248. ЗПП.

Предсједник вијећа
Тања Бундало

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић